

heti azt, hogy a magyar jogi személy obligót vállalt arra, miszerint törvényes zálogjogot fog nyújtani, vagyis törvénybe iktatott egy külföldi hitelezőt biztosító zálogjogot. Adott esetben tényleg csak egy jogelméletileg határozatlan tartalmu előjogról, vagyis a bevételeknek zálogjogi forma nélkül való lekötéséről lehet szó. Ama rendelkezés pedig, amellyel jogi személyünk kötelezettséget vállalt az egyezmény valamennyi pontjának hatályossá tételére, ebben a vonatkozásában csak azt jelenti, hogy az egyezményt aláíró adós mindent megtenni köteles, hogy a külföldi hitelezőknek az egyezményben providedált biztosítása pontosan keresztülvitessék.

Dr. Gl. A.

Tulajdonközösség megszüntetése. Ismeretes, hogy a Kuria a pénzromlásra való tekintettel időszerütlenség okából elutasítja a tulajdonközösség árverés utján leendő megszüntetésére irányuló keresetet. Akik a gyakorlati életből ismerik a kényszerű közösségből keletkező visszasságokat, azt várták, hogy a valuta-állandóság megteremtése a Kuria gyakorlatában változást fog előidézni, csalódtak. A Kuria még ma is tovább tartja a régi gyakorlatot arra való hivatkozással, hogy „az ingatlanok ára még állandóan hullámszik és a pénz- és az ingatlanok között fennálló értékviszonyok még mindig bizonytalanok.” (Kuria P. V. 5543/1924.) Ezt az álláspontot a Kuria legujabban hozott ítélete (P. V. 2054/1925.) is fenntartja. A közösséghez való ragaszkodás ritkán támaszkodik objektív okokra; rendszerint kiéheztetési politika, sokszor a vonakodó fel kellemetlenkedésekben megnyilvánuló erőszakossága a forrása a közösség megszüntetés ellenzésének. „Időszerű” volna, ha a Kuria lassu átmenettel a megszüntetés elvi kizártságával szakítana és legalább rosszhiszemű, a közösséggel visszaélő alperesekkel szemben az igénynek helyet adna. Az értékesítés sérelmét ellensúlyozza, hogy a vonakodó fél is felléphet árverési vevőként — és ha erre nincs elegendő tőkéje, — a reá eső részösszegeből vehet egy kisebb ingatlant, ha nem akarja pénzben tartani tőkéjét. Ha az árak nyomottak, ugy nemcsak a volt, de a megszerzendő ingatlan árára is áll ez, amit tehát veszít a vámon, megnyerheti a réven. A lényeg azon van, hogy a rosszhiszeműség ne nyerjen egyenes számítást a Kuria gyakorlatából. Sok vexatura meg is szünnék, ha a közösség megszüntetés eshetősége is fenyeget és különösen áll ez arra, aki komolyan el akarja kerülni az árverés utjáni értékesítést.

B. S.

Törvénytelen gyermek végrendeleti öröklése. A törvénytelen gyermek jogi helyzetének rendezetlensége a Kuria liberális joggyakorlata ellenére is, még mindig zavarja a fejeket. Erre mutat a Kuria egy újabb döntése is, amelyet a törvénytelen gyermek végrendeleti öröklési jogát elvileg tagadó álláspont tett szükségessé. A Kuria a két elsőfoku bíróság ítéletének helybenhagyásával a következőket mondotta ki:

„Az örökhagyó a megtámadott végrendeletben egyik örökösévé a vele sok éven át házasságon kívüli viszonyban élt nő leányát, a felperest nevezte ki.

A felebbezési bíróság álláspontja abban is megfelel az anyagi jognak, amidőn kimondotta, hogy ebben semmi erkölcs-telenség nem foglaltatik és a célzatban sincs erkölcstelenség, mert ha való is, hogy felperes az örökhagyónak a fentmeg-nevezett nővel nemzett természetes gyermeke, sem erkölcsi, sem jogi szempontból nem kifogásolható, hogy erről végren-deletében juttatással megemlékezék.“ (P. I. 2269/1924.)

Közszerezmény honorátiorok közt. Felperes polgári iskolai tanítónő, aki a házasság tartama alatt részben magánórák adásával, részben mint ideiglenes helyettes tanítónő a követelt ingók megszerzéséhez keresmé-nyével hozzájárult. Az alperes férj, ugyancsak honoratior (közelebbi fog-lalkozása az ítélethől ki nem tűnik). A Kuria P. V. 5174/1924. sz. hatá-rozatában a kereseti tárgyakat a peres felek közszerezményének tekin-tette. Ez az ítélet újból helyesen anticipálja a polgári törvénykönyv ja-vaslatának intézkedését. Az adott esetben annyiban méltánytalan lett volna a közszerezményi igény megtagadása a honoratior jelleg címén, mert hiszen a felperes nemcsak vélelmezett, de tényleges együtt-szerző is.

Üzletátruházás. A hitelélet feltámadásával sok olyan kérdés válik aktualissá, amelyeket a hitelélet összesorvadása időlegesen elnémitott. Bizonyos, hogy az üzletátruházási törvény is erős gyakorlati jelentőségre jut majd, mint a feltámadt hitelélet egyik kizáró jelensége. A háboru előtti gyakorlat a vissza-élések üldözésében elég szigorú tételeket teremtett, amelyek itt-ott túllőttek a célon. A Kuria P. VII. 7172/1924. sz. hatá-rozata iránymutató lesz az újra éledő gyakorlat kialakulására.

A döntésből kiemeljük a következőket:

Nincs megtámadva a felebbezési bíróság ítéletében fog-lalt az a megállapítás sem, hogy az alperes cég az üzleti be-rendezési tárgyakon kívül semmi más üzleti értéket — vevő-kört, követeléseket stb. — nem kapott.

Ezen tényállás mellett nem lehet szó az üzletátruházás-ról, mert üzletátruházás — az állandó bírói gyakorlat érte-lmében — akkor forog fenn, ha az átruházás tárgyául szol-gáló üzleti értékek a maguk összességében a kereskedelmi üzlet folytatására alkalmasak, már pedig az üzleti berende-zéssel egymagával nem lehet kereskedelmi üzletet folytatni. Ezzel szemben semmi jelentősége sincs az alperes cég ré-széről a perben csatolt hírlappéldány szerint közzétett annak az értesítésnek, hogy ő a bolthelyiséget átvette és az üzleti berendezést megvette, amivel nyilvánvalóan csak az volt a célja, hogy az eladó hitelezőinek juttassa azt a 450.000 ko-ronát, amelyet ő az eladónak az üzletberendezési tárgyak vé-